

Parlamentul
Republicii Moldova

Ch.M nr. 67

16 iunie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Către: Curtea Constituțională a Republicii Moldova,

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

11:15

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.	97 a	
"16"	"06"	2020

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13
decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin. (1) lit. c) și
39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume: **MOȚPAN** 2. Prenume: **CHIRIL**

3. Funcția: **Deputat în Parlament**

4. Adresa **MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 105**

6. Numele și prenumele reprezentantului: **Arseni Alexandru**

7. Ocupația reprezentantului: **profesor universitar, doctor habilitat în drept constituțional, Universitatea de Stat din Republica Moldova.**

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

2) Obiectul sesizării,

Prezenta sesizare are ca obiect interpretarea prevederilor art. 20, 26 și art.53 din Constituția Republicii Moldova, exercitarea controlului constituționalității și declararea ca fiind neconstituționale art. 59 alin. (5) și a art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni, nr 1134 din 02.04.1997.

3) Cadrul normativ pertinent,

Constituția Republicii Moldova,

Potrivit art.1 alin.(3) al Constituției R.M.

“Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”.

Articolul 4 alin. (1) din Constituția R.M. dispune

“Dispozițiile Constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte”.

Articolul 7 al Constituției R.M. stabilește

“Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”.

Articolul 8 din Constituția R.M.

“(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.”

Articolul 9 din Constituția R.M.

“(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.

(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.

(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.”

Articolul 15 al Constituției R.M.

“Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Articolul 16 al Constituției R.M.

“(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20 din Constituția R.M.

“(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 26 din Constituția R.M.

“(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.”

Articolul 43 din Constituția R.M.

“(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, restarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.”

Articolul 52 al Constituției R.M.

“(1) Cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor.”

Articolul 53 din Constituția R.M.

“(1) Persoana vătămată într-un drept al său de către o autoritate publică, printr-un act administrativ s-au... este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.”

Articolul 54 din Constituția R.M.

“(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.”

Articolul 102 din Constituția R.M.,

“(2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.”

Articolul 134 din Constituția R.M.

“(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat, în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului fără de stat.”

Articolul 135 din Constituția R.M.

“(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului,...

b) interpretează Constituția...”

Codul Civil al R.M.

Articolul 4 C.C. Legislația civilă

“(1) Legislația civilă constă în prezentul cod, în alte legi, în ordonanțe ale Guvernului și în acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile prevăzute la art.2 **și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția R. Moldova.**

(3) Legislația civilă se interpretează și se aplică în concordanță cu Constituția Republicii Moldova, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

precum și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(4) La interpretarea și aplicarea legislației civile se ține cont de nevoia de a promova aplicarea uniformă a dispozițiilor legale, buna-credință, precum și certitudinea juridică.”

Articolul 8 C.C. Legislația civilă și tratatele internaționale

“Dacă prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte dispoziții decît cele prevăzute de legislația civilă, se vor aplica dispozițiile tratatului internațional.”

Articolul 254 C.C. Drepturile asociatului societății comerciale

“(1) Asociatul societății comerciale are dreptul:

- a) să participe la conducerea și la activitatea societății în condițiile stabilite de lege și de actul de constituire;
- b) să cunoască informația despre activitatea societății și să ia cunoștință de cărțile contabile și de altă documentație în modul prevăzut de lege și de actul de constituire;
- c) să primească o cotă-parte din profitul societății (dividend), proporțională participațiunii la capitalul social, în condițiile stabilite de lege și actul de constituire;
- d) să primească, în caz de lichidare a societății, o parte din valoarea activelor ei rămase după satisfacerea creanțelor creditorilor, proporțional participațiunii la capitalul social;
- e) să întreprindă alte acțiuni prevăzute de lege sau de actul de constituire.”

Legea privind Societățile pe acțiuni, nr 1134 din 02.04.1997.

Articolul 1. Domeniul de aplicare a legii

“(1) Prezenta lege stabilește modul de înființare, dizolvare (lichidare) și statutul juridic al societăților pe acțiuni, drepturile și obligațiile acționarilor, ale membrilor organelor de conducere și ale altor persoane cu funcții de răspundere ale societății, asigură apărarea drepturilor și intereselor legale ale creditorilor și acționarilor acestor societăți.”

Articolul 7. Organele de conducere ale societății

“(1) Organele de conducere ale societății sînt:

- a) adunarea generală a acționarilor;
- b) consiliul societății;
- c) organul executiv;
- d) comisia de cenzori.”

Potrivit art. 50 alin (4) lit.c) al legii menționate,

“Adunarea generală aprobă regulamentul organului executiv al societății și deciziile privind alegerea organului executiv și numirea conducătorului acestuia sau încetarea înainte de termen a împuternicirilor lui, privind stabilirea cuantumului retribuției muncii lui, remunerației și compensațiilor, privind tragerea lui la răspundere sau eliberarea de răspundere.”

Art. 59 alin. (5) al legii privind Societățile pe Acțiuni stabilește,

“Hotărîrea luată de adunarea generală a acționarilor contrar cerințelor prezentei legi, ale altor acte legislative sau ale statutului societății poate fi atacată în justiție de oricare dintre acționari sau de o altă persoană împuternicită dacă:

- a) acționarul nu a fost înștiințat, în modul stabilit de prezenta lege, despre data, ora și locul ținerii adunării generale; sau

- b) acționarul nu a fost admis la adunarea generală fără temei legal; sau
- c) adunarea generală s-a ținut fără cvorumul necesar; sau
- d) hotărîrea a fost luată asupra unei chestiuni care nu figura în ordinea de zi a adunării generale sau cu încălcarea cotelor de voturi; sau
- e) acționarul a votat contra luării hotărîrii ce îi lezează drepturile și interesele legitime; sau
- f) drepturile și interesele legitime ale acționarului au fost grav încălcate în alt mod.”

Articolul 66. Alegerea consiliului societății și încetarea împuternicirilor lui

“(1) Membrii consiliului societății se aleg de adunarea generală a acționarilor pe termenul prevăzut în statut, dar nu mai mare de 4 ani. Aceleași persoane pot fi realese un număr nelimitat de ori.”

Articolul 71, Comisia de cenzori a societății

“Comisia de cenzori se alege (se numește) pe un termen de la 2 la 5 ani.”

Articolul 73, Persoanele cu funcții de răspundere ale societății

“(1) Persoane cu funcții de răspundere ale societății sînt considerați membrii consiliului societății, organului executiv, comisiei de cenzori, comisiei de lichidare ale societății, precum și alte persoane care exercită atribuții de dispoziție în conducerea societății.

(4) Persoana cu funcții de răspundere aleasă este în drept să-și dea demisia în orice moment.

(7) Asupra relațiilor dintre persoanele cu funcții de răspundere și societate legislația muncii se extinde în măsura în care nu este în contradicție cu prezenta lege.”

Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 6 (1) dreptul la un proces echitabil

“Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale...Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public...”

Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 10.

“Orice persoană are dreptul în deplina egalitate de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărâ fi asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații îndreptată împotriva sa”.

Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966, ratificat prin Hotărîrea Parlamentului R.M. nr. 217-12 din 28.07.90, art.14.

“1. Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.”

4) PRETINSELE ÎNCĂLCĂRI,

Art. 59 alin. (5) în coroborare cu art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni nu prevede dreptul persoanelor angajate cu funcții de răspundere ale Societăților pe Acțiuni, membrii Consiliului, Comisiei de revizie (cenzori) și Organul executiv, angajaților în câmpul muncii să atace hotărârile Adunării generale prin care li se limitează dreptul la muncă, justiție și apărare, **ci invers, îi împiedică** să-și apere dreptul în instanțele de judecată din R.M. drepturi lezate prin hotărârile luate de Adunarea generală în privința lor, hotărâri care le îngrădește dreptul la muncă, salarizare, carieră profesională și protecție socială,

contrar prevederilor art. 15, 16, 20, 26, 43, 52, 53 și art.54 din Constituția Republicii Moldova.

Dacă lucrurile rămân neschimbate, dacă art. 59 alin. (5) și art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni nu vor fi declarate neconstituționale reiese că legea supremă a statului R.M. este Legea cu privire la Societăți pe Acțiuni, nu Constituția R.M. și nici tratatelor internaționale la care R.M. este parte și care sunt obligatorii pentru R.M.

Prezenta sesizare este făcută întru exercitarea controlului constituționalității și declarării drept neconstituționale a prevederilor art. 59 alin. (5) și art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni în vederea asigurării respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor R.M, garantate de art. 15, 16, 20, 26, 43, 52, 53 și art.54 din Constituția R.M. în contextul soluționării litigiilor de către instanțele judecătorești din Republica Moldova în litigiile apărute între Societate pe Acțiuni și reprezentanții organelor de conducere ale S.A, organul executiv, membrii Consiliului și ai Comisiei de revizie, cenzori.

Exercitarea controlului constituționalității și declarării drept neconstituționale a prevederilor unor norme ale legislației naționale reprezintă o acțiune procesuală de asigurare a dreptului la justiție și la un proces echitabil, la apărare, prin care Curtea Constituțională este sesizată asupra neconcordanței cu prevederile Constituției a unor dispoziții legale aplicabile în cauza dedusă instanței de judecată.

Autorul sesizării consideră că soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale, principiu reiterat și promovat mereu și de nenumărate ori de către însăși Curtea Constitutional în Hotărârile sale.

Potrivit art.134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova care

garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

O lege sau un alt act normativ, legitim adoptat de organele de resort, poate fi supus controlului constituționalității conform art. 135 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Conform hotărârii Curții Constituționale din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin.(1), lit. a) și g) din Constituția R.M, Curtea Constituțională Hotărăște;

- 1) “În cazul existenței... instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională...”
- 2) “Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare din părți, precum și...”
- 3) “Sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale...”
- 4) “Judecătorul nu se pronunță asupra temeinicirii sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea îndeplinirii condițiilor aliniatelor (1) – (4).”

Am invocat acest text al Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016 pentru a demonstra, că în multiplele cazuri examinate de către instanțele judecătorești din R.M, deși sunt întrunite pe deplin condițiile stabilite prin Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016 și în conformitate cu prevederile art. 134, 135 și 140 din Constituția Republicii Moldova, instanțele de judecată fiind obligate să ridice excepția în litigiile aflate pe

rol între membrii organelor de conducere a Societăților pe Acțiuni și Societate pe Acțiuni (întreprindere comercială), oricum instanțele de drept comun, cele de apel și Curtea Supremă de Justiție a R.M. nu se supun normelor constituționale și nici Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, astfel povara de sesizare revenind pe seama aleșilor poporului cu drept de sesizare întru garantarea supremației Constituției R.M. și a drepturilor fundamentale ale omului.

Reieșind din prevederile normelor stabilite la art. 59 alin. (5) și la art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni reiese că membrii organelor de conducere ale Societăților pe Acțiuni, membrii Consiliului, Comisiei de Cenzori ori ai Organului Executiv, aleși în funcții pentru o perioadă de 4-5 ani și care sunt angajații Societății comerciale, în cazul eliberării lor din funcțiile deținute legal înaintea expirării termenului pentru care au fost aleși ori desemnați nu sunt în drept să conteste Hotărârile Adunării generale a acționarilor nici măcar în baza legislației muncii, deși așa fel de conflicte sunt reglementate de către legea specială în domeniul muncii, Codul Muncii al R.M. și tratatele internaționale din domeniul muncii la care R.M. este parte, legislație specială și net superioară pentru reglementarea relațiilor și conflictelor de muncă apărute între angajator și angajat în perioada exercitării funcției și executării contractului individual de muncă. La fel stau lucrurile și în cazul sancționării ilegale ori în cazurile refuzului neîntemeiat la angajare (art. 47 C.M.), persoanele fizice sancționate ilegal ori refuzate ilegal într-o funcție de conducere a S.A. sunt în imposibilitate să conteste hotărârile Adunării generale a acționarilor în instanțele de judecată, fapt prin care li se încalcă și dreptul la apărare garantat prin prisma art. 26 și art. 53 din Constituția R.M, drepturile fiindu-le restrânse contrar prevederilor art. 20 și art. 54 alin. (1) din Constituție.

Art. 59 alin. (5) al Legii privind Societățile pe Acțiuni stabilește că doar acționarii sunt în drept să atace în instanța de judecată hotărârile Adunării generale a acționarilor și în anumite cazuri mai sus menționate.

La fel, art. 73 alin. (7) al Legii privind Societățile pe Acțiuni stabilește că “asupra relațiilor dintre persoanele cu funcții de răspundere și societate legislația muncii se extinde în măsura în care nu este în contradicție cu prezenta lege”. Deci, ținând cont de faptul că legea privind S.A, art. 59 alin. (5) al legii expres stabilește că doar acționarii sunt în drept să conteste hotărârile Adunării generale a acționarilor, deși Adunările generale prin hotărârile sale încalcă și drepturile persoanelor fizice angajate în funcțiile de conducere a S.A, ori refuzul Adunării generale de a-i angaja în funcțiile organelor de conducere prin încălcarea art. 47 al Codului Muncii, aceștia din urmă, conducătorii organelor de conducere, organului executiv, membrii comisiei de cenzori și ai consiliului S.A. eliberați ilegal din funcții ori respingerea nemotivată a cererii de angajare în câmpul muncii și prin încălcarea legii special în domeniul muncii, Codului Muncii al R.M. și a tratatelor internaționale din domeniul muncii la care R.M. este parte, prin prisma prevederilor art. 73 alin. (7) al Legii privind Societățile pe Acțiuni persoanele afectate **nu sunt în drept să conteste hotărârile ilegale**, emise contrar Codului Muncii în privința persoanelor menționate, fapt prin care li se îngădește dreptul la muncă, apărare și justiție garantate de Constituția R.M, art. 20, 26, 44, 52, 53 și 54, precum și o serie de norme ale tratatelor internaționale la care R.M. este parte, invocate în prezenta sesizare.

Consider că în redacția actuală normele art. 59 alin. (5) și art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni încalcă dreptul cetățeanului, angajatului la justiție, drept garantat prin prevederile art. 20, art. 26, art. 43 din Constituția R.M, dreptul la justiție, apărare și dreptul la muncă, art. 53 din Constituția R.M, dreptul persoanei vătămate într-un drept de a se adresa autorității să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului, repunerea în drepturi și repararea pagubei, ce este îndrădirea dreptului la un proces echitabil, stabilit prin art. 6 CEDO și tratatele internaționale din domeniul muncii la care R.M. este parte, drept rezultat fiind deposedarea angajatului de funcție, carieră profesională și respectiv

de proprietate financiară de proporții, contrar prevederilor art.1, Protocolului Adițional nr.1 CEDO și prin încălcarea inclusiv a art. 54 din Constituția R.M. Este demonstrat că art. 73 alin. (7) în colaborare cu art. 59 alin. (5) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni încalcă dreptul justițiabilului garantate prin prisma prevederilor 15, 16, 20, 26, 43 și 53 din Constituția R.M, fapt care indică că normele art. 59 alin. (5) și art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni sunt contrare normelor Constituției, pentru că normele contestate, art. 59 alin. (5) și art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni au fost adoptate cu încălcarea prevederilor art. 54 (1) din Constituția R.M.

Deci, observăm că pentru a respinge pretențiile reclamantului persoană fizică, privind anularea actelor juridice viciate, dreptul de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului, repunerea în drepturi și repararea pagubei, drepturi garantate de Constituția R.M, de legea specială Codul Muncii și de tratatele internaționale în domeniul muncii la care R.M. este parte, instanța de judecată cu ușurință respinge cererea de chemare în judecată prin aplicarea normelor contestate, dar nerelevante litigiilor de muncă, fapt pentru care este necesar de declarat drept neconstituționale prevederile art. 59 (5) și art. 73 (7) ale S.A.

Mai mult ca atât, consider că normele art. 59 alin. (5) și art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni sunt norme discriminatorii față de angajat membru al organelor de conducere a unei Societăți pe Acțiuni în raport cu acționarii, pentru că acționarilor li se oferă dreptul de a contesta hotărârile Adunării generale a acționarilor prin care li se încalcă un anumit drept, iar angajaților Societății pe Acțiuni cărora li se îngrădește dreptul la muncă, la salarizare, protecție și carieră profesională prin hotărârile Adunării generale a acționarilor, nu li se acordă acest drept garantat de art. 20 și art. 26 din Constituția R.M. și de legislația națională și internațională la care R.M. este parte.

În prezenta Sesizare am făcut trimitere și unele norme ale Codului Civil al Republicii Moldova, art. 4, art. 8 și art. 254 Cod Civil al R.M. pentru a demonstra Înaltei Curți că în cazul declarării drept neconstituționale a prevederilor art. 59 alin. (5) și art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni există suficiente norme în baza cărora acționarii dispun de dreptul contestării hotărârilor Adunărilor generale emise contrar legii. Aceste drepturi ale acționarilor sunt garantate și prin prevederile art. 20, 26 și 53 din Constituția Republicii Moldova. Conform regulilor general cunoscute și regăsite în Codul Civil al R.M. acționarii oricum și în lipsa art. 59 alin. (5) al Legii privind Societățile pe Acțiuni sunt în drept să conteste hotărârile Adunării generale a acționarilor dacă prin aceste hotărâri li s-a lezat un anumit drept, însă în redacția actuală a art. 59 alin. (5) al Legii privind Societățile pe Acțiuni sunt lezate drepturile altor persoane care contrar Constituției sunt împiedicate să conteste hotărârile Adunării generale prin care le sunt afectate drepturile apărute prin Constituție și legislația națională și internațională la care R.M. este parte. Interpretarea articolelor 20, 26 și art. 53 (1) din Constituția R.M. este extrem de necesară și actuală pentru a nu admite aplicarea eronată a normelor constituționale și interpretarea ilegală a acestor articole în procesul de înfăptuirea justiției în Republica Moldova de către părțile în proces și de către înseși instanță.

5) În baza celor expuse și întru respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățeanului R.M, în temeiul art. 135 alin. (1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 24 alin. (1), art. 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit. g), art. 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale și în conformitate cu prevederile Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016 privind interpretarea art. 135 alin.(1) lit a) și g), **solicit:**

1. Admiterea Sesizării spre examinare.
2. Interpretarea

a) Articolului 20 din Constituția Republicii Moldova , “Accesul liber la justiție” în contextul dreptului născut și actual și privind viciile de formă. Ce înseamnă acces liber la justiție? Pot fi invocate în instanță inclusiv viciile de formă de către reclamant? În sensul art. 20 din Constituția R.M, persoana este în drept să se adreseze în instanța de judecată și să obțină anularea actului și repunerea în drepturi dacă legea organică îi interzice?

b) articolului 26 din Constituția R.M, dacă dreptul la apărare poate fi exercitat efectiv în instanța de judecată și dacă, prin îngădirea dreptului la justiție, de contestare se îngădește și dreptul la apărare ?

c) articolului 53 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, “Persoana vătămată într-un drept al său de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau... este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei ”. Deci, persoana fizică care ocupă funcții de conducere într-o Societate comercială este în drept să conteste în instanța de judecată actul juridic, hotărârea Adunării generale a acționarilor prin care i s-a încălcat dreptul născut și actual, dreptul la muncă și protecția muncii, la carieră profesională și să obțină anularea hotărârii Adunării generale a acționarilor, precum și repunerea în drepturi ?

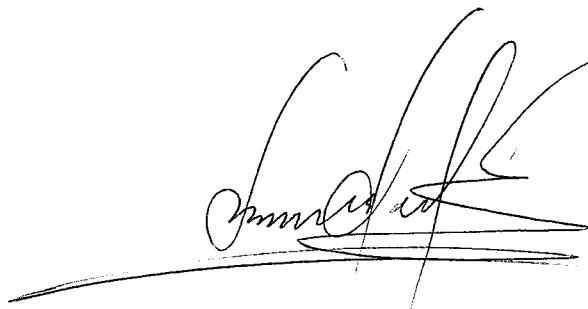
3. Exercițarea controlului constituționalității art. 59 alin. (5) și art. 73 alin. (7) ale Legii privind Societățile pe Acțiuni nr. 1134 din 02.04.1997 și declararea drept neconstituționale prevederile dispozițiilor art. 59 alin. (5) și art. 73 alin. (7) ale Legii nr. 1134 din 02.04.1997 privind Societățile pe Acțiuni, pe motiv că contravin prevederilor art. art. 7, 15, 16, 20, 26, 43, 52 (1), 53 (1) și art.54 (1) din Constituția Republicii Moldova.

DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formulat de sesizare sunt exacte.

Locul: **Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 105**

Data: **29.05.2020**

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes. The signature is positioned to the left of the name 'Chiril MOȚPAN'.

Deputat

Chiril MOȚPAN